

Hållbara nyheter från SEOM #2 2022

**VATTENSÅLA
VARDAGSTIPS**

**VINN EN HÅLLBAR
BILTVÄTT!**

**SOLENTUNAS BÄSTA
SMULTRONSTÄLLEN**

A photograph of firefighters in action. In the foreground, a female firefighter in a black and yellow uniform and helmet is looking to the right. In the background, other firefighters are visible, and a red fire truck is partially seen. The scene is outdoors with a clear sky.

Vattnet som räddar liv

Möt vardagshjältarna på Brandkåren Attunda

Vilket vatten lämnar vi efter oss?

Jordens vatten tar aldrig slut. Det går runt, runt i ett evigt kretslopp. Idag dricker vi samma vatten som dinosaurierna drack. Och våra barnbarnsbarn kommer att dricka samma vatten som vi. Men även om tillgången på vatten verkar oändlig är bara ungefär en halv procent av allt vatten på jorden dricksvatten. Och det måste vi värna om. För vår generation – och de som kommer efter oss.

Så räddar vi Edsvikens vatten

Vi på SEOM samarbetar med Sollentuna kommun för en hållbar dagvattenhantering. Idag rinner stora mängder miljöfarligt dagvatten från till exempel vägar helt ofiltreat rakt ner i Edsviken. För att minska föroreningarna arbetar vi aktivt med flera projekt runt om i Sollentuna, där vi återskapar den naturliga reningen som finns i våtmarker. Ett initiativ är de två dagvattendammarna i Edsbergsparken som efter många års planering äntligen ska bli verklighet. I höst påbörjas bygget och till våren 2023 beräknas dammarna stå klara.

Med blick för det blå

I det här numret av OM fördjupar vi oss i hållbar vattenanvändning och berättar mer om varför det är en av vår tids stora klimatutmaningar. Du får bland annat lära känna Norrvatten – din dricksvattenleverantör som ser till att du får friskt, rent och gott vatten i kranen. Vi gör även ett besök hos brandmännen på Brandkåren Attunda som berättar om vilket vatten de använder för att släcka bränder. Sist men inte minst tipsar vi om hur du kan ställa om till en mer vattenklok vardag. Som till exempel att inte tvätta bilen hemma på gatan – eftersom allt som rinner ner i dagvattenbrunnar till slut hamnar i vår badsjö.

Jag önskar er alla en riktigt fin sommar med många härliga dopp!

Monika Söderlund Andreasson
VD, Sollentuna Energi & Miljö

seom SOLLENTUNA
ENERGI & MILJÖ

OM ges ut av Sollentuna Energi & Miljö, ett bolag ägt av Sollentuna kommun

Adress: Sollentuna Energi & Miljö AB,
Box 972, 191 29 Sollentuna

Telefon växel: 08-623 88 00

E-post: info@seom.se

Ansvarig utgivare: Sanna Rehn

Redaktör: Sanna Rehn

Upplaga: 30 000 ex

Produktion: Bon Relations,
www.bonrelations.se

Tryck: Falk Ruter

Foto: Anton Enerlöv. Bild baksida; Johner

Illustrationer: Victoria Backman

INNEHÅLL #2 2022

- 4 Möt din dricksvattenproducent Norrvatten
- 8 Sollentunas nödvattenplan
- 10 Brankåren Attunda rycker ut
- 12 Hitta till Sollentunas mysigaste smultronställen
- 14 Dammarna som renar Edsvikens vatten

Det är bara vatten

- det allra viktigaste vi har

I Sverige är vi bortskämda med att få rent och friskt dricksvatten direkt ur kranen. Vatten är världens viktigaste livsmedel. Ändå tar vi det för givet.

Pegah Dahlberg, Planerings- och projektchef för vatten och avfall, och Josefine Malmberg, VA-ingenjör, på SEOM berättar mer.

För att kunna möta framtidens klimatutmaningar måste vi alla hjälpas åt att ta hand om det värdefulla vattnet. I det här numret berättar vi mer om vad hållbar vattenanvändning handlar om, från det stora perspektivet till vardagliga tips och slutligen hur vi hanterar det kritiska läget.

Alla kan göra något. Det här gör vi.

SEOM levererar dricksvatten i Sollentuna – dygnet runt, året om. Vårt uppdrag är även att hantera spillvatten och dagvatten på ett säkert och hållbart sätt. För oss är det viktigt att skapa rätt förutsättningar för att ni kommuninvånare ska kunna ha ett hållbart vattenanvändande och kunna trygga er vattenförsörjning. Det gör vi genom att hela tiden öka kommuninvånarnas medvetande i kunskap och attityd till vatten.

– Det handlar om att var och en kan bidra med det de kan, försöka avstå från att vara bekväm i alla lägen och ändra förhållningssätt till vattenanvändandet i vardagen, säger Pegah.

Med omtanke om vattnets naturliga kretslopp

Tillsammans med kommunen återskapar SEOM naturliga våtmarker och anlägger dammar för rening av allmänt dagvatten, innan det släpps ut till det naturliga kretsloppet (läs mer på sida 14). SEOM arbetar också med att minimera föroreningsutsläpp från allmänna dagvattenledningar till vattendrag och sjöar i Sollentuna, vilket gynnar Mälaren och Östersjön.

– SEOM har även ansvaret för att renovera och bygga ut vattenledningar för att trygga våra kunders vattenförsörjning, berättar Josefine.

Bli en medveten vattenkonsument

Pegah och Josefine har många bra tips om hur du med små enkla medel kan bidra till en hållbar vattenanvändning i din egen vardag. Du hittar deras tips på sida 6.

1

DET STORA PERSPEKTIVET

Vatten är ett av våra absolut viktigaste livsmedel som vi alla måste värna om. Läs mer på sida 4.

2

DE VARDAGLIGA TIPSEN

Med små enkla medel kan du bidra till en mer hållbar vattenanvändning i din vardag. Några vattensnåla tips hittar du på sida 6.

3

DET KRITISKA LÄGET

Vad händer om det oväntade sker och det inte kommer något vatten i kranen? Lär dig mer om nödvattenplanen på sida 8.

Pegah och Josefine

Nu räknas varje droppe

Här på Görvälnverket renas ditt vatten!

Hållbar vattenanvändning är inte bara en lokal, utan även en global fråga, där aktörer för vatten och avlopp runt om i världen måste ta sitt ansvar för Agenda 2030-målet; Rent vatten och sanitet för alla. Många andra länder i Europa gör av med cirka 100 liter vatten per person och dygn, så varför ska vi i Sverige göra av med 140 liter? Vi har träffat Norrvatten för att reda ut vad som görs lokalt för en hållbar vattenanvändning. Det är där vi måste börja.

Intervju med Håkan Falk, VD på Norrvatten. Foto: Norrvatten

Vatten, stan är full av vatten

Det kommunala dricksvattnet är en av samhällets allra viktigaste resurser som främst ska användas till matlagning, dryck och hygien. Under varma och torra dagar när många vattnar sina trädgårdar och fyller sina pooler kan vattenförbrukningen öka med över 30 procent.

– Vi tar vårt vatten från Mälaren som är en av Sveriges största sjöar. Bara en bråkdel av allt vatten i sjön används till dricksvatten. Med andra ord är tillgången på råvatten mycket god. Även om det finns gott om vatten i sjön kan

vattenverken bara rena och producera en viss mängd dricksvatten. På sommaren när många vill använda mycket vatten samtidigt, hamnar produktionen i vattenverken nära maxkapaciteten, berättar Håkan.

Kan vattnet ta slut?

I dagsläget finns det ingen risk att dricksvattnet tar slut. Men om vattenverket under en tid inte hinner producera lika mycket som det förbrukas finns det risk att en del hushåll och verksamheter drabbas av sämre tryck i ledningarna och i värsta fall uteblivet vatten.

Solklara tips till varma sommark dagar

Genom att spara vatten hjälper du till att säkerställa att vattnet räcker till det allra viktigaste i vardagslivet men också i samhället som till exempel dryck och hygien på sjukhus, förskolor och äldreboenden. Du gör också en viktig insats för miljön eftersom det går åt mycket energi för att rena och producera dricksvatten. Enligt Håkan kan du med små besparingar göra stor skillnad.

– Ska du vattna i trädgården, gör det tidigt på morgonen eller på kvällen, så att så lite vatten som möjligt avdunstar. Och använd hellre vattenkanna än vattenspridare!

Utbyggnad för framtiden

Norrvatten planerar att bygga ut Görvälnverket för att kunna producera mer vatten när befolkningen växer i norra Storstockholm. Trots större kapacitet är det fortfarande viktigt att vara sparsam med vattnet, menar Håkan.

– Även med ett utbyggt vattenverk bör man använda dricksvatten på ett hållbart sätt. Det krävs nämligen energi och kemikalier för att producera dricksvatten. Att vara sparsam med vattnet är därför viktigt året runt, av hänsyn till miljön.

För varje droppe vatten du sparar gör du miljön, samhället och grannen en stor tjänst.

Håkan Falk, VD på Norrvatten

30%

kan vattenförbrukningen öka med under varma dagar.

Foto: Brendan Church

VILKA ÄR NORRVATTEN?

Du som bor i Sollentuna är en av dem som får sitt reade dricksvatten ur kranen från Norrvatten. Det är Sveriges fjärde största dricksvattenproducent som Sollentuna äger tillsammans med 13 andra kommuner. Norrvatten producerar 1 600 liter vatten per sekund i sitt eget vattenverk, Görvälnverket och förser cirka 700 000 människor med vatten.

VEM ANSVARAR FÖR VAD?

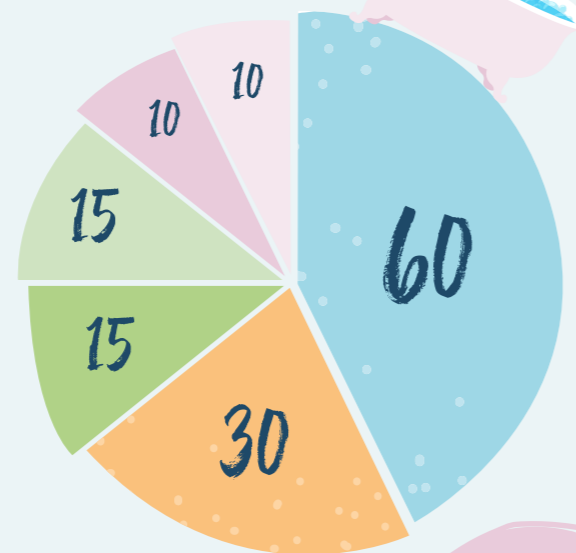
I Sollentuna är SEOM huvudansvariga för vatten och avlopp, vilket innebär att vi är ansvariga för att på ett säkert sätt leverera dricksvattnet till hushållen i kommunen. Vattnet renas i Görvälnverket och distribueras vidare av Norrvatten fram till kommungränsen.

Snåla med vattnet, spara på miljön

I Sverige förbrukar vi 140 liter vatten per person och dygn, vilket är mest i hela Norden. Med enkla förändringar i din vardag kan du minska din vattenanvändning. På så sätt är du med och gör skillnad. Tillsammans kan vi se till att vattnet räcker till alla – människor, miljö, natur och djur. Nu och i framtiden.

Så här fördelas vattenanvändningen i Sverige per person och dygn

- 60 liter för personlig hygien
- 30 liter för toalettspolning
- 15 liter för disk
- 15 liter för tvätt
- 10 liter för mat och dryck
- 10 liter övrigt

Fyll poolen på bästa sätt

Snart är badsäsongen här och många fyller upp sin pool inför sommarens härliga baddagar. När du ska fylla poolen använder du dricksvatten, därför är det viktigt att tänka smart och inte slösa med vattnet i onödan. Det gör du genom att fylla poolen sakta och nattetid, kontrollera att poolen är tät och att det finns fungerande rening så behöver du inte fylla den mer än en gång per säsong. Genom att täcka över poolen minskar du dessutom avdunstningen av vatten.

Psst!

Om det råder bevattningsförbud får du INTE fylla din pool, spa eller badtunna.

Tvätta bilen med rent samvete

Vill du tvätta bilen hemma rekommenderas att du står på en grusad yta eller på gräsmattan. Gruset eller gräset fungerar då som ett enklare filter. Det skonsammaste för miljön är förstås att du åker till en miljögodkänd biltvätt. Där rensas allt spillvatten från farliga ämnen så att det inte hamnar i naturen och grundvattnet.

Under 2021 utfördes över 25 miljoner biltvättar i Sverige. Hälften av dem utfördes hemma på gatan eller garageuppfarten. Föreningarna från hemmatvättarna påverkar djur- och växtlivet och riskerar dessutom att hamna i vårt dricksvatten.

När du tvättar din bil på gatan spolas förorenat vatten ned i dagvattenbrunnarna och vidare ut i sjöar, hav och vattendrag. Det handlar om miljöfarliga tungmetaller, olja och kemikalier som helt ofiltrerat rinner rakt ut i vår badsjö.

Vinn en hållbar biltvätt på sida 13!

40 liter vatten

Så mycket slösar en droppande kran per dygn. Så se till att laga den direkt.

Tvätta inte bilen på gatan!

Miljöfarliga tungmetaller, olja och kemikalier spolas då ofiltrerat rakt ut i din badsjö.

Vattensnåla tips i vardagen

1. Duscha istället för att bada. Det går åt cirka 200 liter för att fylla ett badkar.
2. Stäng av vattnet när du borstar tänderna – och spara upp till 6 liter vatten per minut.
3. Diska och tvätta med fulla maskiner och välj gärna ekonomiprogrammet.
4. Välj snålspolande kranar och duschmunstycken.
5. Byt ut packningar – en droppande kran kan förbruka upp till 40 000 liter vatten på ett år!
6. Kyl vatten i kylskåpet, så slipper du spola länge i kranen.
7. Diska inte under rinnande vatten.
8. Tvättar du bilen i en allmän biltvätt, välj en som återanvänder vattnet.
9. Placera känsliga växter i skuggan under soliga dagar.

En plan för det oväntade

Vid en krissituation där vattnet inte kan levereras eller inte går att dricka måste kommunen snabbt kunna ge invånarna dricksvatten. Skulle det oväntade inträffa finns en nödvattenplan som hjälper oss att hantera olika scenarier och visar vilka prioriteringar som ska göras.

Intervju med Åsa Snith, Chef Vatten och Avfall på SEOM.

Nödvattenplan som skapar trygghet

En nödvattenplan är ett viktigt verktyg om krisen skulle vara framme. Det kan till exempel handla om en större vattenläcka som slagit ut ledningarna, regionala elavbrott, vattenburna smittor eller kemiska föroreningar.

– Om det inte kommer vatten i ledningarna måste vi försörja våra invånare på annat sätt. Avbrottets omfattning kan röra ett begränsat område, men skulle även kunna omfatta hela Norrvattens försörjningsområde med hela 14 kommuner. Även varaktigheten kan variera stort, från ett par timmar till flera dygn. Vår nödvattenplan tar höjd för de olika scenarier som kan uppstå, berättar Åsa Snith.

Vem drabbas hårdast?

I Sollentunas nödvattenplan har kommunen kartlagt de mest prioriterade målgrupperna i krislägen.

– Först och främst ska vi säkra vattenförsörjning till samhällsviktiga verksamheter som har stor betydelse för liv och hälsa. Här innefattas bland annat sjukhus och äldreboenden. De här kundgrupperna har låg mobilitetsförmåga, vilket kräver att vi levererar vattnet ända fram till dörren.

Tappställen i Sollentuna

För allmänheten gäller istället att vi upprättar tappställen där sollentunaborna själva kan hämta sitt vatten. De hushåll som är drabbade får information via SEOMs och kommunens hemsidor samt sociala medier om

närmaste tappställe och hur man ska gå tillväga.

– Du hämtar själv ditt nödvatten i egna dunkar vid stora vattentankar. Vattnet ska endast användas som dricksvatten eller för grundläggande hygien. Det avser alltså inte spolning av toaletter eller dusch.

Fyll på reserverna

Även om kommunen tar ett stort ansvar finns det ingen garanti för att de kan säkra dricksvattenförsörjningen i krisläge. Som medborgare har du även ett eget ansvar och förväntas ha lite vatten hemma.

– Med några vattendunkar, en vanlig frys och kokmjöligheter kommer du långt. Förbered dig genom att införskaffa dunkar. Det finns till exempel mjuka hopfällbara dunkar som inte tar så mycket plats. Se också till att du har fyllt några av dunkarna med reservvatten till både familjemedlemmar och husdjur. Om vattnet står mörkt och svalt kan du förvara det i upp till sex månader, tipsar Åsa.

En plan som aldrig använts

En nödvattenplan är, precis som namnet antyder, en plan för nödsituationer. Hittills har Sollentuna aldrig behövt sätta den i verket.

– Risken för att vårt vatten skulle ta slut eller bli otjänligt är minimal. Vårt dricksvatten håller oerhört hög kvalitet och vi har även säkrat dricksvattenförsörjningen för eventuella elavbrott. Med andra ord kommer sollentunaborna med stor sannolikhet aldrig behöva använda nödvattenplanen. Men det är förstas ändå bra att ha viss grundläggande information om att den finns och på vilket sätt den ska användas vid kris, menar Åsa.

Se till att alltid förvara lite vatten hemma!

Checklista för tillgång till vatten vid kris

Rent dricksvatten är livsnödvändigt. Räkna med minst tre liter per vuxen och dygn. Om du är osäker på kvaliteten behöver du kunna koka vattnet. Om toaletten inte fungerar kan du ta kraftiga plastpåsar eller plastsäckar och placera i toalettstolen. En god handhygien är viktig för att undvika smittor. Nedan är en lista på vad som är bra att ha hemma vid kris.

- Dunkar, gärna med tappkran
- Flaskor
- Hinkar med lock
- PET-flaskor att frysa vatten i
- Mineralvatten
- Kokmjölighet

Källa: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Tre möjliga scenarier vid vattenbrist

1. Totalt avbrott i vattenleveransen

Vid ett totalt avbrott i vattenleveransen finns inget dricksvatten att tillgå genom det ordinarie dricksvattenledningsnätet. Då behöver nödvattenförsörjningen omfatta kommuninvånarnas och de prioriterade verksamheternas behov av dricksvatten och vatten för grundläggande hygien.

2. Otjänligt vatten där kokning inte hjälper

Om det till exempel har uppstått kemiska föroreningar i dricksvattnet och vattnet bedöms som otjänligt även efter kokning, krävs nödvattenförsörjning för att tillgodose det grundläggande behovet av dricksvatten för förtäring. Vattnet i ledningsnätet kan då fortfarande användas för hygien och sanitet.

3. Otjänligt vatten med kokningsrekommendation

När dricksvattnet bedöms som otjänligt med kokningsrekommendation kommer generellt ingen allmän nödvattenförsörjning att ske. Detta kan inträffa om det till exempel upptäcks mikrobiologiska föroreningar i dricksvattnet. Vattnet kan fortfarande användas för hygien och sanitet utan kokning, men bör kokas när det ska användas till mat och dryck.

Möt Håkan Stoltz, gruppchef på Brandkåren Attunda.
Från vänster: Mattias Sahlberg, Håkan Stoltz, Linda Larsson och Jesper Bohman-Parra.

Genom eld och vatten

För brandmän är vatten en del av vardagen. Det släcker eld och räddar liv. Men vilket vatten är det egentligen som används i ett släckningsarbete och varifrån kommer det? Möt brandmannen Håkan Stoltz på Brandkåren Attunda i ett samtal om hållbar vattenanvändning och vad brandkåren gör när de inte släcker bränder.

Larmet går...

Ungefär två gånger om dagen ringer larmet på Brandkåren Attunda och på nolltid rycker Håkan och hans kollegor ut. Som gruppchef är det Håkans ansvar att bestämma vilka bilar som ska användas och hur

rollfördelningen ska se ut på plats. För att spara tid är bilarna redan förberedda och anpassade efter de kollegor som jobbar för tillfället.

– När larmet går ska vi vara på plats inom 10 minuter. Varje sekund räknas! På väg i bilen pratar jag med räddningscentralen för att kunna förbereda gruppen på bästa sätt. Vad är det som väntar oss när vi kommer fram? Ska vi förbereda livräddning? Finns det farliga ämnen på platsen som kräver extra stor försiktighet? När vi kommer fram måste det finnas en grov plan för räddningsarbetet, berättar Håkan.

Livsviktiga brandposter

I Sverige används varje år cirka 70 miljoner kubikmeter

vatten för att släcka bränder*. Vattnet kallas brandvatten och kommer för det mesta från brandposter i gatan som är anslutna till det kommunala vattenledningsnätet.

– Det är alltså helt vanligt dricksvatten som används vid ett släckningsarbete. Vi kopplar våra slangar direkt till brandposten men kan också använda det vatten som ryms i våra tankbilar. Om branden sker nära ett öppet vattendrag kan vi även ta vatten därifrån, berättar Håkan.

Miljöfarligt släckvatten

Den biprodukt som blir kvar efter räddningsinsatsen kallas släckvatten och innehåller många miljöfarliga ämnen. Brandkåren Attunda arbetar aktivt med att minska sin miljöpåverkan.

– Om släckvattnet rinner ut i vattendrag kan det orsaka stor skada på natur och djurliv. Därför är det viktigt att samla upp och rena det. Beroende på vad det är som brinner och i vilket område, låter vi i vissa fall elden brinna ut istället för att släcka den. Det kan vara bättre ur miljöhänsyn, menar Håkan.

Vem ansvarar för släckvattnet?

För att undvika att släckvattnet rinner ner i dagvattenbrunnar och när avloppsreningsverk och vattendrag använder sig av brandkåren av brunns-tätare. Efter räddningsarbetet grävs ofta en grop för att samla upp släckvattnet. Men vem som bär ansvaret för att vattnet sedan tas om hand skiljer sig från fall till fall.

– Ansvarsfrågan är lite av en gråzon. Brandkårens roll är att se till att släckvattnet inte sprids. Men när vårt arbete är klart behöver andra aktörer ta vid. Det krävs bland annat en sugbil som suger upp släckvattnet och kör det till en avfallsanläggning. Sker ett utsläpp av kontaminerat släckvatten i mark eller ytvatten vid en släckinsats har räddningsledaren ansvar att se till att föroreningen omhändertas. Räddningstjänsten ansvarar för att ta hand

om det avfall som verksamheten, det vill säga räddningsinsatsen, leder till.

Brandkåren knackar på

Som en satsning på ökad säkerhet genomför Brandkåren Attunda hembesök runt om i Sollentuna. Besöken tar cirka fem minuter, är helt frivilliga och de boende informeras cirka en vecka i förväg.

– Under hembesöken berättar vi om brandsäkerhet och hur du ska agera om det börjar brinna hemma hos dig eller grannen. Många vet till exempel inte att man ska stanna kvar i sin lägenhet med stängd ytterdörr om det brinner i trapphuset. Lägenheter kan ofta stå emot brand i minst 30 minuter, säger Håkan.

Ett jobb på liv och död

Håkan har arbetat som brandman i över 20 år och vissa räddningsinsatser bär han med sig för alltid.

– Ett av mina starkaste minnen var när jag och mina kollegor räddade en man ur en isvak. Han hade legat i vattnet i nästan en kvart innan vi lyckades få upp honom och var rejält nedkyld, men klarade sig. Sådana dagar känner jag en otrolig stolthet över mitt yrke. Vi brandmän har ett livsviktigt uppdrag.

*Källa: MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2010)

Foto: Holger Ellgaard, Wikimedia Commons

VAD ÄR EN BRANDPOST?

De finns överallt och räddar liv – men få lägger märke till dem. Brandposter är en lucka i gatan som har en direkt koppling till en vattenkälla. För att brandkåren snabbt ska kunna hitta rätt finns det röda skyltar som visar riktning och avstånd.

Håkan tipsar!

Brandsäkra tips – ute och inne

1.

Ha flera brandvarnare och släckare hemma och kontrollera ofta att de fungerar. Det är en billig och livsviktig investering.

2.

Om du ska elda trädgårdsavfall, se efter om det råder eldningsförbud och följ rekommendationerna som råder i din kommun.

3.

Lämna aldrig spisen när du lagar mat. Köksspisar står bakom de flesta bostadsbränder.

4.

Har du eldstad, använd torr ved i lämplig storlek. Elda högst 3 kg ved i timmen. Se till att din eldstad sotas och brandskyddskontrolleras regelbundet av kommunen.

5.

Grilla lugnt i sommar! Placera grillen stadigt, minst en meter från andra objekt. Var försiktig med tändvätskan och ha släckredskap nära till hands.

Sommar med blåkant

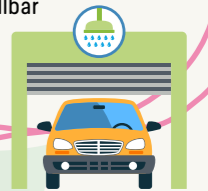
Guide till Sollentunas smultronställen vid vattnet

Här tipsar vi om allt som finns att upptäcka kring, i och på vattnet i Sollentuna. Var du kan ta ett dopp, paddla ut på vågorna, tvätta bilen hållbart och njuta av den godaste glassen.

Tävling!

Vinn en hållbar biltvätt!

Skicka in ditt bästa tips på hur du har ett hållbart vattenanvändande till anmalan@seom.se senast den 15 juli 2022 – så kan du vinna ett presentkort på en hållbar biltvätt i Sollentuna.

Sommartips i Sollentuna

BADPLATSER

1. Rösjöbadet
2. Torparängsbadet
3. Edsviken Strandvågen
4. Edsviken Tegelhagen
5. Edsviken Sjöberg
6. Edsviken badberget
7. Ravalen
8. Trollholmen vid Norrviken
9. Fjätturen

VATTENKUL

10. Sjösportcenter Norrviken (planerad öppning hösten 2023)
11. Sollentuna Kanotsällskap
12. Rösjöbadets Camping (uthyrning av kanot, kanadensare, SUP-brädor, roddbåt och elbåt)
13. ESS jollesegling och utegym

SEVÄRDHET VID VATTNET

14. Edsbergs Slott

HÅLLBAR BILTVÄTT

15. Emblavägen
16. Sollentunavägen

← Två exempel på var du kan hitta hållbara biltvättar i Sollentuna. Det finns fler!

GLASSTÄLLEN

17. Edsvikens Piazza och Gelateria
18. Gretas Gelato & Café
19. Oxstallet

Dammarna som ska rädda Edsvikens vatten

SEOM och Sollentuna kommun arbetar för fullt med planeringen av de nya dagvattendammarna i Edsbergsparken. Men när är det egentligen dags att sätta spaden i backen och hur lång tid tar det innan projektet är klart? Vi fick några ord med projektledaren Jens Pettersson.

Hej Jens! Berätta om syftet med dammprojektet.

Idag rinner stora mängder dagvatten ut i Edsviken utan att renas ordentligt först. Det har lett till att viken är övergödd och behovet av rening är stort. I samarbete med Sollentuna kommun har SEOM länge arbetat för att hitta en långsiktig, attraktiv och kostnadseffektiv lösning för rening av dagvatten. Resultatet blir två nya dagvattendammar i Edsbergsparken.

På vilket sätt förbättrar dammarna vattenkvaliteten i Edsviken?

Dammarna renar vattnet på fosfor innan det släpps ut i viken. Den öppna vatten spegeln skapar också bra förutsättningar för insekter och ger en ökad biologisk mångfald.

Hur långt har projektet kommit och när är det klart?

Vi befinner oss just nu i slutfasen av projekteringen och därefter kommer

vi att upphandla en entreprenör som ska anlägga dammarna. Om allt går som planerat drar vi igång produktionen i september med målet att vara klara i maj 2023.

Hur påverkas sollentunaborna av projektet under byggtiden?

Människor kan som vanligt promenera, leka och röra sig fritt i parken under tiden som dammarna byggs. Arbetsområdet kommer att hägnas in med byggstängsel och självklart hänvisar vi tydligt med skyltar om någon gångväg stängs av. Trafiken på Strandvägen kommer att ledas om och på Landsnoravägen hålls ett körfält öppet, med trafiksignal.

Ge oss en bild av framtidens slottspark.

Med sin fina gestaltning kommer de nya dammarna att förgylla Edsbergsparkens vackra slottsmiljö ytterligare. Det blir en naturlig och rofylld mötesplats, med blå inramning.

Promenera genom framtidens slottspark

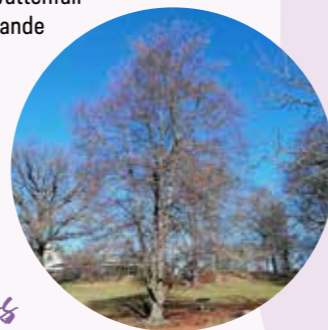
De två dammarna intill Edsbergs slott har fått namnen Trädgårdsdammen och Parkdammen. Dammarna har olika karaktär, men båda hämtar inspiration från parkens historiska utformning.

Trädgårdsdammen (bild ovan)

En stensatt damm med raka linjer, öppen vattenspegel och fontän. Den ramar in av prunkande rabatter och en äppelträdgård.

Parkdammen

Denna park får en naturlig utformning med slänter, vegetation, bäckar och broar. Mindre vattenfall skapar ett porlande ljud i parken.

Gammal bok får ny adress

Ett av Edsbergsparkens ståtligaste träd är flikbladig rödbok, som är ca 50-60 år gammal. Trädet kommer att flyttas cirka 15 meter för att ge plats åt de nya dagvattendammarna. I mitten av maj startar grävningar kring trädet och sedan ska det vattnas ordentligt så att trädet klarar flytten.

3 vattentäta skäl till varför du ska dricka kranvatten

I Sverige har vi tillgång till rent vatten direkt i kranen, dygnet runt. Trots det köper svenskarna 25 liter flaskvatten per person och år. Onödigt, va? Här listar vi tre goda anledningar till varför du bör skippa flaskvattnet helt och hållet.

1. Pris

Flaskvatten kostar minst 250 gånger mer än kranvatten. Det betyder att du kan dricka minst 250 liter kranvatten för samma pris som du köper en liter vatten på flaska.

2. Miljö

Att producera och leverera en liter flaskvatten drar minst 300 gånger mer energi än att tappa upp en liter vatten från kranen. Dessutom släpper produktionen av flaskvatten ut minst 300 gånger mer av växthusgasen koldioxid.

3. Kvalitet

Svenskt kranvatten är gott, färskt och lokalt producerat. Det är dessutom landets mest kontrollerade livsmedel. När det gäller flaskvatten däremot kan det ha transporterats länge och blivit stående i affären under lång tid innan det hamnar i ditt glas. Undersökningar visar dessutom att vissa flaskvatten kan innehålla mycket bakterier.

Källa: Svensk Vatten

Hej!

Petrine heter jag och jobbar i växeln och receptionen på SEOM.

Vad är kranmärkt?

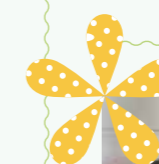
Kranmärkt är en nationell hållbarhetsmärkning för verksamheter som väljer kranvatten framför flaskvatten. Genom märkningen tar man ställning för en bättre miljö och inspirerar andra att också välja kranvatten. Läs mer på svenskvatten.se

Kundtjänst svarar

Jag tror att jag har en vattenläcka, vad ska jag göra?

Fastighetsägaren ansvarar för alla VA-ledningar fram till förbindelsepunkten, som vanligtvis är placerad 0,5 meter utanför fastighetsgränsen. Om du misstänker att du har en vattenläcka ska du kontakta oss via telefon 08-623 88 00. Det finns en jour som svarar när SEOM har stängt.

Tayebeh Saranjam – en av vinnarna i Klimatbingo från Om nr 1, 2022 – äter mest ekologisk mat. Hennes kök är fullt av hemlagad sylt, marmelad, vinäger och saft med frukt och bär från skogen.

VINNARE

Alla vinner på hållbarhet

Grattis, Tayebeh!

Berätta om hur du har ställt om till en mer klimatsmart vardag.

Jag gör hållbara val i stort och smått. Bland annat äter jag mest ekologisk mat och odlar egna grönsaker på balkongen. För att spara på el använder jag tryckkokare och energisnåla lampor. Sommartid tar jag vara på solen genom att torka tvätten på balkongen istället för i torktumlaren. Dessutom försöker jag undvika att kasta och köpa nytt. Istället ser jag till att skänka bort, sälja och köpa second hand – alltifrån kläder till heminredning, porslin och möbler.

Tack för att du värnar om badvattnet!

Här börjar din badsjö!

Läs mer på sida 7

seom

SOLLENTUNA ENERGI & MILJÖ